

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényesék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Dr. VARNAY ELŐSODALÁT VA...
felelős szerkesztőn üdvözölték.

Megjelenik mindennap a vasárnapokát és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRÉ
vezetésével

Mentsvárunk

Írta: UZONI KOVACS ZOLTÁN (Ajúd-Nagyenyed)

Egy sokat olvasott költő egyik elmékedését a következő gondolatmenettel kezdi: „Egy kedvenc vágy kísérte életem hosszú éveken át, melynek tartalma „mentsvár” lett számomra. A mentsvár különböző időkben különböző volt. Egyszer egy házacska volt a tóparton, kikötött hajóval, benne evezőkkel. Máskor egy kunyhó a hegyek között, négy órányi távolságra a legközelebbi emberlaktól. Aztán egy kis barlang, vagy rom volt a sziklák között... Egy más elka. ommaj a mentsvár egy hajójegy volt, mely egy utas nélküli hajó egyik kabinjára szólt, háromhónapos tengeri utra, mindegy hogy hová. És né-melykor még egyszerűbb volt, csak egy gödör a földben, egy sírdomb, jól vagy rosszul kanozt, rajta virággyal vagy anélkül. A lényeg és a földolog mindig ugyanaz volt: egy mentsvár.”

Ami a költő itt szemléletesen szép képen fejez ki, az mindnyájunkat közelről érint: a vágyakozás a mentsvár után. Gyermekekorunkban mentsvárra tájálunk apánkban, anyánkban, a közből barátunkban vagy élettársunkban, egy költőnél vagy művészi alkotásban, vagy künn a természetben.

Honnan származik ez a mentsvár utáni vágy?

Ennek a sokak által kifejezett és minden ember által megtapasztalt mentsvár utáni vágnak eredete a léleknek oltalomra szorultságában van. Mindnyájan érezzük az események gyors és meg nem szűnő változását és nagy dolgokban egyaránt: röviden, gyötör emberi létünk bizonytalansága. Nem vigasztal bennünket az a tudat sem, hogy más emberek éppen így érzik ezt és a lélek hon-talansága, mely ebben a vágyban és keresésben kifeje-zésre jut, csak nagyobb lesz azért, hogy minél tudato-sabbá válik. Nem mulik el az idővel, az ifjúságot különbö-zen jellemző „világfájdalom” elenyészésével. Ha csak muló hangulat volna, akkor nem lenne különösebb jelen-tősége. De ez a védelem és oltalom utáni vágy oly erőssé válhatik, hogy az egész életét megbéníthatja és az élet-kedvet megfojthatja. Az életérő és életkedv nélküli em-ber pedig teher önmagának és másoknak is.

Mit tegyünk ezzel a békesség, oltalom és mentsvár utáni vágyal? Sok kitat igyekeztek a századok folya-mán mutatni bölcseségeket és világnézeteket, politikai rend-szerek és vallások művészet és költészet. Egyesek kép-zelt valóságokba menekülnek, az utópia országába vagy a mesék birodalmába, ahol a lehetetlen lehetségessé válik és a kereső valóságot elfelejtetik. Mások közömbösek-ké lesznek, szándékosan étsikidának a nehézségeken, ami ál-taj nemlétezőkké lesznek számukra. Ismét mások kolos-torokba, remetiségben vonulnak vissza. Kitat ez is, amely először csak nagyon keveseknek lehetségessé, aztán pedig csak bizonyos jelk alkataknak vért tartós békességre. Nem próbáltuk meg már a zenéhez menekülni? De nem nyugatott meg, csak felkavarta nyugalomunkat, felemelt és aztán ismét egy helyben hagyott, úgy hogy újra egye-dül és magunkra hagyatva éreztük magunkat. Vagy a költé-szetet, a festészet volt az a sziklasziget, amelyre men-zekültünk, de éppen csak sziget, ahol tartósan meg nem pihenhetünk.

Távol Indiában nagyvonalú kísérletet tesznek arra, hogy a lét minden szenvedésétől, békéltetésétől és min-den bizonytalanságtól megszabaduljanak. Mivel szerin-tük minden szenvedés abból származik, hogy vágyunk tel-jesezés nélkül, szeretetünk viszonzás nélkül, reményeink valóra válás nélkül maradnak, azért a léleknek mindeze-ket a megnyilvánulásait el akarják pusztítani, minden szeretetet és reménységet, minden vágyat és akarást ki-akarnak belőle ölni. Első tekintetre mily csábító és várt-ságot ígérő ez a kísérlet, de magában hordja a halálos mérget, mint oly sok minden, ami csábítóan látszik. Mert mi marad az embernek, ha elveszik szeretetét és re-ményeséget, vágyait és várakozásait? Olyanná lenne-mény. A nap fény nélkül, mint a forrás üdítő víz nélkül, mint a virág szín és illat nélkül! Szellemi halál, lelki el-nyomorodás!

Hova forduljunk azonban, ha az említett utak mind tévutak, ha csak csafnak és megcsafnak, de nem segíté-nek? A felelet csak ez lehet: oda, ahol nincs tévedés, hanem igazság, ahol nincsenek kitat és tévutak, hanem a z út, az egyetlen lehetségessé út van: a szentírás-hoz, amely azt mondja: „Uram, Te voltál nekünk hajlékunk nemzedékről-nemzedékre.” (90. zsolt.)

A szentírásnak az a sajátossága, hogy éppen ott se-gít szavával, ahol az emberi beszéd esőből mond. Eppen akkor, amikor már nem tudunk egy kitat sem, értünk meg Isten igéjét. És az egész egyszerűen és röviden azt mondja: Egyedül Isten az állandó, igaz mentsvárra min-dezen emberi vágyakozásnak. Az Istenhez, mint ments-

várhoz, oltalomhoz való menekvés több mint minden más ember mentsvárral való menekvés, mert az Ur Isten fe-lette áll minden keresésünknek és vágyunknak, kívánsá-gunknak és óhajunknak, szenvedéseinknek és csalódá-sainknak. Isten az az erős vár, amelyre bevonni sem adáz harsal, sem ravasz rajtaütéssel nem lehet. Ezért a lélek, amely nála oltalomra, mentsvárra lett, nem pusztulhat el. A benne, mint egyedül mentsvárra vetett hit az értel-melenséget értelemé, a bizonytalanságot bizonyossággá változtatja, a határozatlanságból határozottságot és a ké-telyből hitet teremt. Az Istenbe, mint mentsvárra vetett hit nem teszi életünket kenyelmessé, még csak külső lét-biztonságot sem nyújt, nem jelent minden földi és emberi támadással szemben biztos fedezéket nem garanciászer-ződés szerencsétlenség, szenvedés, üllözés és szükség el-jön. De hatalmassá tesz azért, hogy a gyöngét megerő-síti, állhatatossá tesz a nehézségek hordozásában, nyu-godtá a nyugtalanságot, esendessé a háborúság idejében, meglegedetté minden földi harcban és küzdelemben.

Gondoljunk csak vissza az említett mentsvárra és arra, hogy miben különböznek azok az Istentől, mint mentsvártól? Isten mint oltalom nemcsak hébe-hóba van, hanem állandóan, „nemzedékről-nemzedékre”, nemcsak itt és ott, hanem mindenütt. Aki hozzá menekül, annak nincs szüksége különös hajójegyre vagy buvájegyre, kolostorra vagy sírdörrre. Ez a mentsvár mindenütt van, megment és üdvözít, ha Istent uradnak ismered el. Igen, ez a mentsvár ott és akkor is van, ahol és amikor szenved-ünk, terheket hordozunk, mert Isten megterhel, de segít

Sztalingrád külvárosainak kiürítését megkezdték

A szovjet uralom haldoklását jelenti a sztalingrádi csata
A Kaukázusban tovább tart a német és szövetséges csapatok előnyomulása

A német vezéri főhadiszállásnak szerdán délben kiadott legújabb hivatalos jelentése szerint a keleti harctéren a Kaukázusban a német csapatok előnyo-mulva több magaslato elfoglaltak.

Sztalingrádtól nyugatra a bolsevistákat kelet felé visszazorították.

Kalugánál, Rzewnél és Leningrádnál a bolse-visták páncélosoktól támogatott erős támadás: intéz-tek a német állások ellen, de ezeket mind visszautasi-tták.

Sztalingrád kiürítése megkezdődött

Berlinből jelent a Német Távirati Iroda: Katónai körökből szerzett értesülés szerint az elmúlt éjjel német harcigépek gyűjtő és robbanó bombákat dobtak Anglia déli és keleti partjain fekvő katonai berendezé-sekre. Valamennyi német gép visszatért.

A Stefani Iroda Svájcban keresztül úgy értesül, hogy

a bolsevisták megkezdték Sztalingrád külvá-rósainak kiürítését, a lakosságot elszállíto-

A sztalingrádi csata: a szovjet uralom haldoklása

Stockholmból jelent a Rador: A Helsingborg Dagbladet című lap a sztalingrádi csatával kapcsola-tosan azt írja, hogy a szovjet uralom most léteért küzd.

A Szovjet erőfeszítései óriási arányúak, azonban ahhoz a munkához hasonlítanak, melyet egy szivattyu

A Szovjet összeroppanása elkerülhetetlen

Genfből jelent a Német Távirati Iroda: A bostoni rádió hirmagyarázója kedden este a Szovjet helyzetét végtelenül komolynak minősítette.

— Most már semmi kétség sem fér ahhoz — mondotta, — hogy a németeknek sikerült a bolsevis-

Védjük me
vitéz katonáinkat a kemény hideg
Augusztus hó 29-én és 30-án
adományozunk
részükre meleg ruhát

is hordozni a terhet. Istennél mentsvárra, oltalomra le-ember felsége, hitét fejezi ki a zsolotáró: „Ha a halál ár-nyékánk völgyében kell is néha mennem, nem félek, mert a Te vesszöd és botod ott is megvigasztal engemet.” Ak Isten, mint igaz mentsvárat ismeri, az nem kimegy a életből, hanem b e m e g y az életben.

Van egy kép, mely tengeri szörnyet ábrázol. A szörny kitérja éles fogakkal felfegyverzett torokát. A szörny alsó ajkacsán egy kis gyermek ül és békességesen, féltelen nélkül játszik furulyáján. Ez a ri helyzetünk: körülöttünk a világszörny torok ásít és elnyeléssel fenyeget, mi pedig békességesen szeretnénk élni életünket. Csak az „erős” várba” vetett hitünk kockázza a teszi lehetségessé azt az életbiztonságot, amit az a kép ábrázol. És az egye-dül lehetségessé ut ehhez a bizalommal teljes élethez ebben az igében van: „Uram, Te voltál nekünk hajlékunk nem-zedékről-nemzedékre.”

Augusztus hónapban eddig a bolsevisták 2503 repülőgépet veszítettek. Ugyanezen idő alatt a néme-tek vesztesége 140 gép volt.

A Volgán német repülők elsüllyesztettek egy szállítóhajót. Az Északi-tengeren a németek egy ellen-séges tengeraltjárót süllyesztettek el.

Angol repülők nyugati Németország egyes hely-ségeire, a német repülők pedig keleti és középső Angliára dobtak bombákat.

ták és valamennyi házat erődítménynek alakítottak át. A kiürítés Novorozsjszkban is megkezdődött.

BOLSEVISTA REPÜLŐGÉPEK PUSZTULÁSA A DÉLI FRONTSZAKASZON

Berlinből jelent a Rador, hogy augusztus 17-ike és 22-ike között a német vadászgépek légi harcokban, összesen 696 bolsevista repülőgépet lőttek le a keleti front déli körzetében.

végez egy oly hajón, melybe már nagyon sok va hatolt be.

A lap a továbbiakban megállapítja, hogy tavasz óta a Szovjet éreje állandóan csökkent és főleg a bol-sevista légerőt vették ki a harcából.

tákat visszavetni, jöllehet, azok elkeseredett, két-ségbeesett ellenállást fejtettek ki. A folyamatban lévő előnyomulásnak oly következményei vannak, melyek tullepik a Szovjetunió területét. Lehet azonban, hogy valami csoda történik, — tette hozzá a hirmagyarázó

Elsülyesztett ellenség s hajók

A Német Távirati Iroda jelentése szerint az Egyesült Államok keleti partjai mentén német tengeralattjárók torpedótalálattal elsülyesztettek két kereskedelmi hajót. Az elsülyesztés közvetlenül a kikötőbe való befutás előtt történt. Az egyik hajót a torpedótalálat a közepén érte úgy, hogy a hajó kettévált és három perc alatt elsülyedt. A másik hajó kigyulladt és félóra alatt elsülyedt. Egy harmadik

amerikai hajót a német tengeralattjárók a Kisantillák közelében süllyesztettek el.

ÉJTSZAKAI LÉGIIRÁDÓ NEWYORKBAN

A Német Távirati Iroda értesülése szerint Newyorkban tegnap éjtszakai légiirádó volt. A várost teljesen elsötétítették. Ez volt Newyorkban a háború kitörése óta a második légiirádó.

Tovább folynak a zavargások Indiában

Ujjainak jelentése szerint a központi kormány szeptember 14-én ülésre ül össze, amelyel foglalkozik. Néhány nappal alatttanács is ülést tart majd. Általános kereset szerint az angolok azért tartóztatták le a szélsősszusi párt vezetőit, mert azt hitték, hogy ezzel lehet végezni a további angolellenes propagandának; ebben a feltevésükben azonban csalódtak, mert a propagandát most a kongresszusi párt más személyiségei végzik és a polgári engedetlenség mozgalma Indiában egyre nagyobb méreteket ölt.

Eddig többszáz indiai városban és helységben voltak tüntetések és összetűzések, amelyek mindig újból megismétlődnek.

FELMILLIO FALUBAN HIRDETIK

A POLGÁRI ELÉGEDETLENSÉG PARANCSAT Rómából jenteli a Rador: A New Chronicle című angol lap megerősíti azt az értesülést, mely szerint az összes kongresszusi vezetők letartóztatása után más személyek folytatják a polgári engedetlenség propagandáját, főleg vidéken. A jázongás egyre nő és most már mindenütt kiterjedt az indiai falvakra is, melyek száma 500 ezerre rög.

Roosevelt megkezdte gyámkodását a széthulló brit világbirodalom egyes részei felett

Amszterdamból jenteli a Német Távirati Iroda munkatársa: A brit hírközvetítő ügynökség Washingtonból származó értesülésről számol be, mely szerint Roosevelt arra kérte Culin ausztráliai és Smuts dél-afrikai miniszterelnököt, látogasson el még ez év folyamán az Északamerikai Egyesült Államokba.

Amszterdamból jenteli a Rador: A brit hírszolgálat közli, hogy Frazer, Uj-Zéland miniszterelnöke az Egyesült Államokba érkezett. Roosevelt titkára kijelentette, hogy a miniszterelnök Roosevelt elnök meghívására érkezett az Egyesült Államokba.

Utazásának céljával és látogatásának idejével kapcsolatosan semmiféle részletet nem hoztak nyilvánosságra.

WASHINGTON

„LEKÖTELEZT” SZÖVETSÉGESÉIT

Amszterdamból jenteli a Rador: A brit hírközvetítő szolgálat Washingtonból származó értesülése szerint újabb kölcsön és bérbeadási megállapodás jött létre Nagybritannia és az Északamerikai Egyesült Államok között melyet a hét folyamán ismertetnek a nyilvánossággal. Hasonlóképpen új egvezményeket köt az USA Ausztráliával és Uj-Zélanddal is.

A hazatelepülő német a vonat első kocsijába mint idegen állampolgár száll be és az utolsó kocsiból mint német állampolgár száll ki

Ha a német birodalmi vasut teljesítményeiről hallunk és beszélünk, akkor elsősorban a haderő vonatszállításaira, a frontra irányuló löszet, agya. és páncéloskocsiszállításokra valamint a belföldön szállításra kerülő burgonya-, szén- és étevonatokra gondolunk. A német vasutaknak ma a véderő és a hadiipar tehervonatán kívül óriási; európai területeket kell ellátni. Akj látta, hogy már 1940 július elején a megszállt nyugati terület valamennyi pályaudvarán — egészen Bjszkájáig — német vasuti kocsik állottak minden vonalon német mozdonyok és kocsik szálladtak ki ugyanezt tapasztalta az óiási keleti területen fent Leningrádig, lent Charkovig és a Krjm-félszigetig, annak tiszteletteljes csodálattal kellett meghajolnia a világ legnagyobb forgalmi intézményei előtt.

De épp úgy csodálatot érdemel a német vasutnak a nyilvánosság előtt alig ismert munkája is, amely szintén a háború következtében vált szükségessé. Elsősorban a birodalmi kormány különvonalait említhetjük meg. A mozi hetihíradókban gyakran láthatjuk a Führer, Göring birodalmi tábornagy és a külföldi államférfjakat szállító különvonalokat. A háborúban találkoznunk továbbá az egyik helyről a másikra vándorló, a híradószolgálat és a forgalmi technika minden vívmányával felszerelt különvonalokkal, a katonai parancsnokságok különvonalával. Közismert továbbá az „SS bevándorlókat szállító vonat” is. Kétfőzőn váltak be ezek a vonatok a népi németek hazaszállításának alkalmával. A népi németek szállt valahol a vonatra, az egyik irodából a másikba, a másik kocsiban egészségügyi felülvizsgálatot végeztek és elhelyezkedésre adtak tanácsot, majd az utolsó kocsiban ünnepléses formák közt adták át neki a német állampolgárságot és mint a német birodalom polgára szállt ki a kocsiból.

A birodalmi vasutak egyik legnagyobb szervezési

teljesítménye; közé tartoznak a sokezer kocsiból gondosan összeállított kórházvonatok. Ezek a vonatok szállították haza a sebesült német katonákat. Hasonlóképpen különös elővigyázattal és gondnal szervezték meg a fertőtlenítő vonatokat is, amelyek különösen a keleti fronton emelkedtek jelentőségre. A megszállott keleti területek egészségügyi feladatainak megoldására, elsősorban a vizellátás és a fertőtlenítés céljaira szolgál a laboratorijumvonat. Ez a vonat típus a tudományos alaposág és célszerűség mesterműve. Különleges feladatok elvégzésére szolgálnak a megszállt területeken használt ellátási vonatok. A szabadságos vonatokhoz sokszáz konyhakocsit csatoltak és ezekben az átalakított kocsikban a táborikonyha és egyéb konyhai berendezések beépítésével 1000 frontról jövő vagy odautazó katonára gyors ellátását lehet biztosítani.

Különös katonai célok megvalósítására több száz vagonlakást rendeztek be a német vasut, amelyek így egyik helyről a másikra gyorsan szállíthatók. Sokszáz pályaudvaron a kiegészítő vonatok száza várnak azennai indulásra. A vasuti pályaudvarok és pályatestek építésére s ellenőrzésére speciális építővonatokat állítottak üzembe, amelyek, már békéidőben alkították át a változott körülményeknek megfelelően. Ezek a vonatok a nagyvízterjedésű keleti területek vasuti ellátására gyakorlati tárgyakat, a híradószolgálat és üzemi munka építési potákrat szeit szállítják a megfelelő helyre. Ezzel a sokszáz vonattal lehetett megindítani a keleti építómunkát, valamint az eltérő nyomtáv nehézségét is áthidalni. A birodalmi vasutak motoros hajtóerejű vonatainak nagyrészt a katonai hatóságok rendelkezésére bocsátották. Ugyanezek a vasut teherautóparkját is a frontmögötti fogalom számára vasutkerek-ekkel szerelték fel. Amilyen hatalmas a vasut teljesítménye, ugyanolyan sokrétű a feladata is. (MN)

Református lelkészek lelki gyakorlata

Augusztus hó 12—14 napjain evangélicációs napok tartására — lelki gyakorlatokra — jöttek össze a református lelkészek Bihnişoara-Segesvart. A „Miatyánk” gondolatain elmélkedve tetek vizsgálat tárgyává önmaguk lelki életét s munkáját, megtelemlenek a mai nehéz időkben evangélicumi kötelességüknek. E kereten kívül a lelki számvétel, önvizsgálat, a lelki olvasmányok és a hivatkozás való viszonyuk kérdése volt a vizsgáldóság tárgya. Összesen tizenegy lelkész vett részt az evangélicációs napokon. Éjjeli szállásra a város református családjaival voltak elhelyezve, különben egész idejüket a templomban, az iskola termeiben és a lelkesi lakon töltötték. Ellátást, 400—400 lei hozzájárulással fedezve a költségeket, az iskolában nyertek a helyi nőszövetségi elnökség gondoskodásával.

Iskoláink kapunyitása

Az aradi római katolikus főgimnáziumban a javító vizsgálatok szeptember 1-én és 2-án lesznek, reggel 8 órai kezdettel.

A beiratások sorrendje a következő: szeptember 3-án az I., 4-én a II., 5-én a III. és 7-én a többi osztály számára, mindenegyes alkalommal d. e. 9—12 óráig. E sorrend a kellemetlenségek elkerülése végett szigoruan megtartandó. Beiratkozáshoz a következő okmányok szükségesek: 1. születési anyakönyvi kivonat, 2. keresztlevél, 3. állampolgársági, 4. újraoltási, 5. iskolai bizonyítvány, 6. bizonyítvány a hadimunkaszolgáltatásról és 7. igazolvány arról, hogy a tanuló szülei egyházközségi adójukat befizették. Ez igazolvány felmutatása minden felekezet tanulója kötelező s az illetékes egyházközség bélyegmentesen állítja ki. Ez az igazolvány lehet magyarnyelvű, a többi összes okmányok román nyelvének kell lennie. Egy okmány hiánya is a felvételt veszélyeztet. Beiratkozási kérvény-ürlap az iskolában kapható.

Beiratási díj, mint az állami liceumokban, 1400 lei. Ismétlő tanulók külön díjnak 500 leit fizetnek, a nem római katolikus vallású tanulók pedig 200 lei vallásoktatási díjat. Tandíj az alsó tagozaton 4000 lei, a felsőn 3000 mely összeg fele a beiratkozáskor fizetendő, másik fele január 31-ig; szegénysorsu tanulók a tandíj második felét havt részletekben is törleszthetik, úgy, hogy az április 15-ig véglegesen ki legyen egyenlítve. Tavalyi tandíjhátralékosok csak a hátralék kiegyenlítése után kérhetik felvételüket.

A tandíjkezdvezményt kérő folyamodványok a beiratáskor adandók be. Később beérkező kérések nem vétetnek figyelembe. Erre vonatkozó tudnivalók:

1. Tandíjkezdvezményt csak folyamodvány ellenében lehet kapni. A régebbi tandíjkezdvezmények a következő iskolai évre hatálytalanokká válnak.

2. Tandíjkezdvezményt csak a folyamodhat akinek a szülei kimutathatják havt 10.000 leinél kisebb jövedelemmel bírnak.

3. Ezek közül teljes tandíjmentességet kaphat az akinek tavalyi átlaga elérte a 9-et féltandíjmentességet az, aki legalább 8,25-el végzett, harmadtan díjmentességet, aki elérte a 7,50-et. Az ezen átlagon alul végzett tanuló csak egészen kivételes méltánylást érdemlő esetekben kaphat tandíjkezdvezményt s azt a következő iskolai évben kell szorgalmával megérdemlennie.

Az V. osztály felvételi vizsgájára a kérvény a 300 leies vizsgadíjjal szeptember 4-én reggel 9 órakor adandó be. A vizsga 5-én lesz.

Venj Sancte: szeptember 8-án reggel 9 órakor, utána ényvitás. Szeptember 9-én megkezdődnek a rendes előadások.

A katolikus magyar főgimnázium III. és IV. osztály tanulóinak pótvizsgája. A Timişoara-temesvári állami Babes-gimnáziumban szeptember elején, kedden délután 3 órakor tartják meg a katolikus magyar főgimnázium magántanulóinak pótvizsgáit. Ezen alkalommal vizsgáznak a katolikus magyar főgimnázium III. és IV. osztályu javítóvizsgára kerülő tanulók. Ugyanakkor tantárgyanakint 200 lei vizsgadíj fizetendő. A javítóvizsgára kerülő tanulók beiratkozása intézeteikbe a pótvizsgát követő napon megy végbe.

A timisoarai városi mozik műsora ■ Előadások kezdete 5, 7, 9-kor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 és d. u. 3-kor is

CAPITOL

Egy megrendítő dráma!

AZ ISMERETLEN

Sybille Schmitz

Jean Galland

Különleges O. N. C.-híradó, Szebasztopol elfoglalása

THALIA

Egy csodálatos vígjáték!

Bécsi kislány

Hans Moser Hedwig Bleibtreu Elfriede Datzig

Különleges O. N. C.-híradó, Szebasztopol elfoglalása

APOLLO

Átalakítások miatt szünet.

Churchill egyáltalában nem siet moszkvai és közelkeleti „tapasztalatainak” parlamenti ismertetésével

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlő szolgálat közölte, hogy Churchill állítólag megtárgyalta minisztertanácsával moszkvai megbeszéléseit, kairói látogatását, valamint a sivatagi harctéren és a Közelkelet más pontján tartott szemle-körútjának tapasztalatait. A kormányelnök „teljes beszámolót” szándékozik adni utazásáról, mielőtt

összeül ismét a parlament. Nyilatkozata, mely valószínűleg nyilvános ülésen fog elhangzani, előreláthatólag már azon az ülésen vitákra fog alkalmas adni. Ami a parlament összehívását illeti, Londonban úgy vélik, hogy csak a nyári szünet befejezése után kerül erre sor.

Malta főparancsnoka nem merete vállalni a kairói utazás kockázatát

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlő szolgálat értesülése szerint Churchill brit miniszterelnök kairói tartózkodása folyamán Lord Gort malta angol főparancsnokkal is tárgyalt volna.

A brit hírközlő szolgálat egy újabb híradásában azután helyesbítette ezt a közlést, oly értelemben, hogy a brit miniszterelnök Kairóból távirati üzenetet küldött a malta főparancsnoknak

és tudatta vele, hogy szívesen üdvözlözné Kairóban, de teljesen számot vet Malta helyzetével és tisztában van azzal, hogy Lord Gort nem vállalkozhatna egy kairói utra, csak a legnagyobb kockázattal.

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlő szolgálat közli, hogy Churchill angol miniszterelnök kairói látogatása alkalmából nagy hévvel hangsúlyozta, hogy Nagybritanniának eltökélt szándéka Egyiptomért és a Nilus torkolatvidékéért egy harcolni, „mintha Anglia saját területéről lenne szó”.

ROOSEVELT KÜLÖNMEGBIZOTTA HAZAUTAZIK

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlő szolgálat közli, hogy Harriman, Roosevelt különmegbízottja kedden Londonban kijelentette, hamarosan visszatér az Északamerikai Egyesült Államokba, hogy jelentést tegyen Roosevelt elnöknek moszkvai tárgyalásairól.

Ma temetik Horthy István hősi halált halt magyar kormányzóhelyettes

Horthy István magyar kormányzóhelyettes földi maradványait a magyar országház gyászlepelrel bevont kupolacsarnokában ravatalozták fel. A magyar főváros közönsége tegnap reggel óta sűrű sorokban vonult el a ravatal előtt, hogy lerójják kegyeletét a hősi halált halt helyettes kormányzó iránt. Emberek tizezrei keresték fel a virágerdővel borított ravatalt, mely mellett a szülők és az özvegy kosszoruja áll. A szülők hatalmas gladiolus-kosszoruja fehér szalagon, ez a felírás olvasható: Gyászborult szüleid. Az özvegy feketeszalagos kosszoruja felírása: Ili és kisfiad. A koporsó lábánál sokezer csokor, több száz

kosszoru...

Délben a magyar képviselőház, majd a felsőház gyászülést tartott, melyen kegyelettel emlékeztek meg a kormányzóhelyettesről. Délután városi és megyei küldöttségek vonultak el a ravatal előtt és helyezték el kosszoruikat.

A magyar kormány tagjai, Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter elnökletével minisztertanács ülést tartottak, melyen Radocsay László dr. igazságügyminiszter beszámolt kassai utjáról és a kormányzóhelyettes földi maradványainak a határon történt fogadásáról.

Ciano gróf képviseli Olaszországot a temetésen

Horthy István temetése ma, csütörtökön megy végbe Kenderesen, a családi sírboltban. A gyászünnep az országház kupolacsarnokában kezdődik, ahonnan a koporsót a keleti pályaudvarra viszik, majd a kormányzó Turán-vonatan Kenderesre szállítják.

Rómából jelentik, hogy az olasz uralkodót és az olasz kormányt Ciano gróf külügyminiszter képviseli Horthy István temetésén. Ezenfelül olasz tisztí küldöttség is érkezik Budapestre.

A temetésen képviselteti magát a német véd-erő is.

A finn távirati iroda jelentése szerint a helyettes

magyar kormányzó temetésén a finn hadsereget és Mannerheim tábornagy, hadsereg-főparancsnokot Östermann tábornok képviseli.

Budapestről jelentik: Szerdán reggel 8 óra 10 perckor érkezett a magyar fővárosba a vitéz Horthy István kormányzóhelyettes temetésén résztvevő horvát kormány- és tisztiküldöttség. A küldöttségben a horvát belügyminiszter, a hadsereg-főparancsnok, egy követ, egy követségi titkár és két törzstiszt vesz részt.

A vendégeket az állomáson Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter és vitéz Szombathelyi Ferenc altábornagy, vezérkari főnök üdvözlölte.

Hajtóvadászatot rendezett a brazil rendőrség az erdőbe menekült német alattvalók kézrekerítésére

Tovább folynak a tengelyellenes kilengések — Forróégövi munkatáborokban inter-nálják a német utépítő munkásokat, akiknek Brazília legpompásabb utvonalaít köszönheti

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A washingtoni lapok arról adnak hírt, hogy a panamerikai védelmi bizottság hétfőn ülést tartott és a Brazília hadbelépése következtében előfallott új helyzetet foglalkozott.

A bizottság értekezletén most vett részt első ízben Brazília washingtoni nagykövete.

Buenos Airesből jelenti a Német Távirati Iroda: Az északamerikai hírszolgálati ügynökségek egyre újabb értesüléseket közölnek a braziliai rendőrség ama üldöző hadjárataról, melyet a tengelyállamok alattvalói ellen indítottak. Bár a sajtóellenőrző szervek tiltják az erre vonatkozó hírek közlését, egész sor újabb adat kerül nyilvánosságra. A jelentésekből kitérünk, hogy a Vale Copcabana negyedben

a német állampolgárok letartóztatásakor valóságos „hajtóvadászatot” rendezett a brazil karhatalom.

Az üldözött német állampolgárok a környékbeli hegyek közé menekültek és elrejtőztek az erdőkben. A rendőrség körülzártta ezeket az erdőket, vadászrajokot indított és végül is az üldözötteket letartóztatta.

A magánlakások ajtajait a rendőrség betörte és házkutatást tartott, azzal az ürüggyel, hogy fegyvereket és okmányokat keres. A riodejaneirói lapok fényképeket közöltek a német utépítő munkáscsoportokról, melyeknek a forróégövi Alagoas államban kell ezután dolgozniuk.

Német és olasz hadirokkant tiszték látogatása Brasov-Brassóban

Bucurestjéből jelenti a Rador: A német és olasz hadirokkant tiszték, román tisztársaik társaságában gépkocsin kirándulást tettek Brasov-Brassóba. A városban végzett rövid séta után megtekintették az IAR repülőgépgyárat, ahol a gyárigazgató és a magasrangú tisztviselők fogadták őket. A vendégeknek a mérnökök megmutatták és megmagyarázták az egész gyártási folyamatot. A gyár kísérleti pilótája azután egy teljesen román gyártmányú vadászgépen felszállt és a legváltozatosabb repülőműtávjnyokat végezte, amelyek a vendégek csodálatát váltották ki. Leszállás után a pilótát melegen üdvözlözték. A látogatás uzsonnával fejeződött be, amelyen a vendégek meleg hangon jutatták kifejezésre elismerésüket és csodálatukat a nemzeti repülőgépipar iránt, egyben köszönetet mondtak a szívélyes fogadatlásért és vendéglátásért is. A vendégek azután gépkocsin visszatertek Sinajába.

Törökországot nem fenyegeti a háboru veszélye

Izstambulból jelenti a Német Távirati Iroda: Izmet Inönü török miniszterelnök hétfőn este Sansun helységben beszédet mondott és elsősorban Törökország gazdasági helyzetével foglalkozott. Beszéde befejező részében a kormányelnök Törökország helyzetét érintette a háborúval kapcsolatosan és kijelentette, hogy Törökországnak nincs semmi aggodalomra oka egy esetleges támadás miatt, de biztonsága megköveteli, hogy a nép éberem őrkdjék, megőrizze hatalmas hadseregét és ellenőrizze a belviszonyokat, hogy elejét vegyék bármilyen konfliktusnak. (Rador).

Az osztálysorsjáték ötödik osztálya tizenharmadik napi húzásának eredménye

Bucurestből jelentik: Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenharmadik napi húzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket:

Százezer leit nyert a 32.372 számú sorsjegy. Hatvanezer leit nyert a 67659 és 75816 számú sorsjegy.

Ötvenezer leit nyert a 76524 41197 42279 38898 33618 27606 és 67284 számú sorsjegy.

Negyvenezer leit nyert a 76116 25362 8182 38486 14133 28647 65540 54894 47621 és 69865 számú sorsjegy.

Huszonötezer leit nyert a 48547 73422 57829 és 32713 számú sorsjegy.

Fúszzezer leit nyert a 36035 36396 51887 23552 25429 46459 40307 18656 46348 28900 31977 8065 63594 27076 41973 58956 65.007 52965 és 13325 számú sorsjegy.

Tizenötezer leit nyert a 28918 39654 76433 74033 34079 65668 49745 18333 45333 22577 67155 31320 11140 66291 25888 10358 25982 23909 74170 56844 72025 8637 12188 és 78974 számú sorsjegy.

A fentiekben kívül még számos sorsjegyet húztak ki egyenkint tizezer leies és hatezer leies nyeremény-nyel. A húzás tovább folyik. Számhíbkért nem vállalunk felelősséget.

URANIA slóker-filmszínház, Arad Telefon 12-32

Előadások 5, 7-15, 9 30, 3-kor 30 leies helyárak
Ne mulassa el megnézni a XX. század leghatalmasabb rendezési történelmi filmjét

**GINO CERVI
ELISA CEGANI**

A kard királya

NC FILM ONC-FILM

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. Piata Brătianu 3. Telefon: 28-10.

(Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 3. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hirdetőknek, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

A Janus-arcú ember

Az ember külső megjelenéséből következtetni annak jellemére vagy óvatosan elrejtett titkos indulataira, igen kedvelt foglalkozás. De nemcsak a műkedvelőket és a szarlatánokat érdekli ez a kérdés, hanem igen sok komoly tudóst is, akik buzgó kutatásokat végeznek abban az irányban, hogy felfedezhető-e bizonyos párhuzam a külső testi megjelenés és az ember belső tulajdonságai között. A tudósok például a fej alkatából, a homlok magasságából, a fül formájából és a szem tekintetéből igyekeznek megfejtetni a jellemet, a műkedvelő bölcsek pedig mindenféle más bűvar módszer segítségével akarják megmagyarázni e kettősséget.

Most azonban valóban egészen új fejtevéseket találhatunk Pierre Aber „Arcok” című legújabban megjelent könyvében, amely már azért is igen érdekes és megbízható mű, mert szerzője nemcsak elismert komoly tudós, hanem igen kitűnő képzőművészeti szakértő is. Ő első sorban a legrégebb szobrok és festmények arcát tanulmányozta és megállapította, hogy azok minden nagy művészeti értékük ellenére is lélektan szempontból semmitmondók. Már az egyiptomi művészetnél is főszempont volt az arányosság. A teljes szimmetria volt a cél, innen van az, hogy az arcoknak üres a tekintetük és hiányzik róluk minden kifejezés.

A görögök és rómaiak is egyideig fentartották ezt az elvet. Azonban a római császári kortól kezdve az arányt némi aránytalanság váltotta fel, majd a további idők folyamán mind diadalmasabbá vált az aránytalanság elve. Plidias csodálatos szobrainak arca még teljesen kifejezéstelen volt és ugyanez a hagyomány érvényesült a korai olasz festők, Giotto és társai művészetében is. Később azonban már meglepő jelenségekkel találkozunk. A chartroni reims-i, strasburgi és a többi székesegyházban már különbség van a jobb és a bal arc kifejezése között minden egyes képen, ábrázoláson azok bár szenteket, demónokat, harcosokat vagy másfajta embereket.

Más nagy művészeknél is megrázkóztok ez az aránytalanság, a hollandi iskola, Dürer, Cranach, Holbein és Clout óta a francia festők már mind észlelik, hogy a valóságban is nagy különbség van az ember jobb és bal arca között. Itt tehát nem új művészeti irányról van szó, nem arról, hogy ezek a mesterek egy új művészeti kifejezési formát kerestek, hanem, hogy az arcan ezek a különbségek valóban megvannak. A felfedezés érdeme tehát a festők és szobrászoké, akik először ébredtek rá erre a jelenségre.

Ezen képzőművészeti tapasztalatokon okulva most már Pierre Aber is alapos tanulmány tárgyává tette az emberi arcot. Rájött, hogy a bal és a jobb arc más és más lélektani jellegzetessége van. A bal arca mutatja az erőt, az elhatározási készséget, szorgalmat, mutatja a készség mérvét és a bersásvágt. Ezzel szemben a jobb arca megmutatja az indulatokat és érzéseket, szerzetet, gyűlöletet, örömet, bánatot. Így ugyancsak az idősebb az arc egyik része sugározhatik az örömtől, míg a másik talán sőtét gondokba merül. Az egyik szem barátságosan mosolyog, ugyanakkor a másik tekintete számító és kemény, mert éppen valami őrző tervben töpreng tulajdonosa.

A könyv szerzője próbát is ajánl a kételkedőknek. Borítsanak például egy újságot egy festmény jobb, majd bal arcrészére. Vagy megtehetik a kísérletet élő emberrel is. A kísérlet mindenesetre azt fogja eredményezni, hogy egészen más jelenséget észlelünk ily módon tanui. És ily módon jobban megismerhetjük egy ember jellemét, mint ahogyan ismerni véltük azelőtt.

— Bolgár sírok a Pro Patria temetőben. Bucurestiből jelenti a Rador: Pénteken temetik el a Pro Patria temetőben a Balaria temetőből odaszállított tíz bolgár hamvait.

— Brazília szentszéki követe Vatikánvárosba tette át lakhelyét. Rómából jelenti a Rador: Brazília szentszéki követe, aki eddig Rómában lakott, Brazília hadizenete miatt most a Vatikánvárosba tette át székhelyét.

— Palesztina bolsevizálásáról tartanak az arabok. Ankarából jelenti a Rador: Tel Avivból érkezett jelentés szerint két szovjet megbízott látogatást tett a zsidó munkáspárt titkárságánál, majd megtekintette a palesztinai mezőgazdasági és ipari intézményeket. Ez a látogatás mély benyomást gyakorolt a muzulmánokra, akik a től tartanak, hogy a világ zsidósága a bolsevisták segítségével új meglepetéseket készíthet elő a palesztinai arabok számára.

A föld gyomrában rejlő kincsek csodálatos birodalma

A Fekete tenger és a Kaspj tenger között húzódó vasúti vonal olyan sáskágon vezet keresztül, amelyet a történelemelőtti időkben víz borított. Manics sósivatagai és a Proletarszkaja körül fekvő sósavak valaha régesrég tengerfenék voltak, zösz hullámzottak a Kaspj tengeről az Aral tóig és víz fedte azokat a területeket is, amelyek ma az Azovj és a Fekete tenger között húzódnak. Nagy geológiai változások következtek azonban megváltozott az őskori állapot, az Aral tó belső viz lett, ugyancsak a Kaspj tenger is, valamint az Azovj tenger. Így lett a négyszáz ezer négyszögklóméternyi Kaspj tenger földünk legnagyobb belső vize. Azonban szintje nagyon mély, huszonnégy méterrel fekszik mélyebben a Fekete tenger szintjénél.

A Kaspj tenger úgyszólván Európa és Azsia határán terül el. Északra és keletre már a szovjetázzial területek húzódnak, az alsó part és a délnyugati partvidék pedig Iránhoz tartozik. A legnagyobb orosz folyók is, mint a Volga, az Ural, a Terek és más vizek, ezt a tengert táplálják. A föld eme legnagyobb belső vize már évszázad óta szakadatlanul emelkedő forgalomnak örvend. És ennek a nagy forgalomnak első sorban az az oka, hogy a partján ott fekszik kincses Baku. Sok-sok évszázad óta ismeretesek ott a naftaforrások, melyek bőségesen ontják a zöjdesfeketé folyadékot. Arra azonban csak később jött rá a tudomány, hogy milyen sokféle értékes termékkel szolgál a nafta. Világító gázt, benzint, gázolajt és parafint lehet előállítani belőle. Főképpen ezeket a termékeket szállítják a Kaspj tengeren.

Midőn az oroszok ezeket a területeket elfoglalták, a források Oroszország tulajdonába kerültek. Azonban nem az állam aknázták ki ezeket a területeket, hanem bérbe adták a tatároknak és örményeknek. Ezek nem értették a dolgot, a bűlógazdaságot üzték, így 1872-ben az orosz kormány nyilvános pályázatot írt ki és az olajterületeket bérbe adta a legtöbbet ígérőknek. A mult világháboru előtt a Nobel-testvérek és a Rothschildok voltak a bérlők és alaposan nek is láttak ezen kincsek kiaknázásának. Páku, az egykori kicsiny tatár falu környékén, a nafta és a petróleumforró kutak egész erdejé magasodott már egy negyed századdal ezelőtt is és a faluból hatalmas város lett. A huszadi század fordulóján

Bizottság a vízügyi törvény megalkotására. A közmunkaügyi és közlekedési minisztérium rendeletei uton bizottságot nevezett ki a vízügyi törvény megalkotására. A bizottság elnöke Ananescu vezérrelügyelő, a közmunkaügyi és közlekedési minisztérium vezértitkára. A bizottság tagjai a legelső műszaki tanács elnöke, a legelső vízügyi tanács alelnöke, a közmunkaügyi és közlekedési minisztérium vízügyi igazgatóságának vezetője, a földművelésügyi minisztérium három, az egészségügyi, nemzetgazdasági, pénzügyi és belügyminisztérium egy-egy megbízottja, az igazságügyi minisztérium által kijelölt jogász, a bucaresti műegyetem erdészeti és gazdasági karának román műszaki társaság és a román energiatársulat egy-egy kiküldöttje, végül öt mérnök, akiket a minisztérium jelöl ki.

— Kaspitengeri perzsa szállító hajókra alkudozik a Szovjet. Rómából jelenti a Német Távirati Iroda: Az Osservatore Romano közli, hogy az iráni kormány és a teheráni szovjet nagykövetség között megbeszélés, illetve egyezkedés folyik a kaspitengeri perzsa kereskedelmi hajóknak a Szovjet részére történő átadása ügyében. (Rador).

— Másfél éves hiszgyermek végzetes játéka. Constantin Vasile Palmis községbeli gazda másfél éves és három hetes gyermekei egyedül maradtak a házában. A másfél éves gyermek játszani kezdett három hetes testvérkéjével, akinek arcára párnát tett. A tehetetlen csecsemő a párna alatt megfulladt.

nagy földrengés óriási pusztítást okozott a vidéken, majd 1903-ban a petróleumforrások gyulladtak ki. Harminc millió rubelre tették a kárt, a páratlanul jövedelmező vállalkozás azonban ezt az érvágást is elbirta.

A források egyre bőségesebben ontották gazdag tartalmukat és a Szurakhani falu mellett kiömlő égő gázok, mint egy csodálatos tünemény jelképezték, hogy mi mindent rej magában rejtélyes Kaukaziában a föld gyomra. Ezek a földből kiömlő égő gázok éjszaka már messziről vöröslenek, babonás fényvel árasztva el az tüzimádó kolostort, amelyet a parzik emeltek a szurakhani „örök tüzek” különös tiszteletére. Füllasztó itt a levegő és nehéz olajszag terjeng. Kilóméternyi hosszúságban húzódnak a desztilláló gyárak, az égő alját feketére festi a nehéz olmos füst. A termékeket, mint említettük, a Kaspj-tengeren szállítják rengeteg hajón, de ugyancsak nagy szállítások történnek a Volgan is és egész a Fekete-tenger partjait húzódtak az olajvezetékek.

Valóban csodálatos Kaukázia, a föld mélységes gyomrába rejtett kincseivel. Csodálatos ez a hajdani tengerfenék, amelyet emberlaktá földde tették őskori gigászi változások. Emberemlékezet óta zajlottak e földön keresztül a különböző népvándorlások. És váltakozva telepedtek meg, jöttek-mentek Kaukaziában: cserkeszek, abházok, csecsenek, mingreliaiak, lázok, asszirok, perzsák és ki tudná megmondani mennyiféle népek. A népvándorlás idejében nagy harcokat vívtak itt a hunok, kazárok, avarak is. Később a mongolok, törökök, arabok is megvetették a lábukat Kaukázia földjén. Az 1878-iki berlini kongresszus az oroszoknak juttatta Batum kikötőjét és Karsz erősségét, s ezáltal elérte a kaukázusi kormányzáság kiterjedését.

Kaukázia viharvert földjén most ismét harcok dúlnak. A Kaukázus hegység lejtőin folynak a küzdelmek. És ezen a harci szakaszon főcél a nafta és a petróleumvidék, hogy az egész emberiség javát szolgálhassák ezek az óriási kincsek, amelyek ott rejlenek a föld gyomrában. Még hosszú óráig az ut, egy azonban bizonyos: még sohasem volt európai hadsereg közelebb a szent tüzekhez, mint a most szakadatlanul előtörő német és szövetséges csapatok.

— Fizetik a nyugdíjakat. A Timisoara-temesvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya ma, csütörtökön kezdi meg az augusztusi nyugdíjak kifizetését. A kifizetés sorrendje a következő: Ma, csütörtökön délelőtt az 1—700 és 2501—3000 számú nyugdíjnyevcskék tulajdonosai jelentkezzenek, míg délután a 701—1300 és 3001—3600 számú nyugdíjnyevcskék birtokosai vehetik fel illetményüket. Pénteken, augusztus 28-án délelőtt az 1301—2000 és 3601—4000 számú nyugdíjnyevcskék tulajdonosai, délután pedig a 2001—2500 és 4001—4300 számú nyugdíjnyevcskék tulajdonosai számára utalják ki a nyugdíjat. Szombaton délelőtt a 4301 és 6500 számú nyugdíjnyevcskék tulajdonosai jelentkezhetnek. A nyugdíj fizetés délelőtt nyolc és félig óra között, délután pedig négy és fél óra között történik. Azok, akik az előirt napon nem jelentkeznek, csak szeptember 17-én kaphatják meg nyugdíjukat. A nyugdíjat csak személyesen a nyugdíjasnak, vagy az általa, közjegyzőnél meghatalmazott egyének fizetik ki.

— Egyházi pénz lopott. A Braila közelében levő Vjctoria község felkésze feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a templom sekrestyéjében feltörte a szekrényt és elvitte a gyertyák eladásából befolyt pénzüsszeget. A csendőrség a templomban egy kabátgombot talált és ennek alapján megállapították, hogy a lopást Caprita Virgil temploménekes követte el. Letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

PER ME NEID BAUER

ARO - ar mozi Arad. Tel. 24-45. Egyetlen nyári szórakozóhely

Ujdonság!

Ma először Aradon

Ujdonság!

A HAMIS ESKÜ

Egy megrendi ő dráma a falu életéből. A kapzsiság szülte hamis eskü és annak tragikus következményei. A német színészgárda legjobb jellemzésűjeivel

Előadások mindennap 5, 7'10, 9'30, 3 órakor 30 leles egységes helyárral Vasárnap d. e. matiné

— Gépjárművek jelentkezése a téliruha gyűjtésén való részvételre. Bucurestiből jelenti a Rador: Valamennyi személy-, bér-, teher- és társasgépkocsi-tulajdonos huszonegy órában belül jelentkezni tartozik a jármű számának és a tulajdonos nevének bejelentése végett. A jelentkezési kötelezettség csak azokra a személyekre, illetve vállalatokra vonatkozik, akiknek járművét az 1741—302. és 1942—39. számú miniszteri rendelettel forgalomban hagyták. A gépkocsikat az augusztus 29-i és 30-i téliruha gyűjtési napon veszik igénybe. A városvezetőségek a gyűjtés végzetével bizonylatot állítanak ki arról, hogy a jármű résztvevő a gyűjtésben. A jövőben a bizonylat hiányában nem bocsátanak forgalmi engedélyt és nem hosszabbítják meg. Augusztus 30-án valamennyi forgalmi engedéllyel rendelkező gépjármű közlekedhetik, még akkor is, ha ez nincsen az engedélyben feltüntetve.

— Fizetések szabadságmegváltásának adója. A Timisoara-temesvári Kereskedők Egyesülete felhívja az érdekelt cégek figyelmét, hogy a pénzügyminisztérium döntése szerint a felfüggesztett szabadság helyett folyósított fizetés után tiszviselői adó jár, amely úgy fizetendő, mintha az év tizenharmadik hónapjára vonatkozna.

Katonáink biztosítják nyugalmunkat, adjatok számukra mindent, amitek van.

Friss és szótott hus vasúti szállítása. A katonai és polgári eljárási államtitkárság átírta a CFR vezérigazgatóság rendeletét adótt ki, amelynek értelmében egy a fővárosi, mint vidéki intézményeknek, társaságoknak, kereskedőknek, vendéglőknek és felvágottkészítő gyáraknak küldött friss vagy szótott hus vasúti szállítása csak az illetékes egészségügyi szervek vagy vágóhídi igazgatóság bizonylata után a katonai és polgári ellátás, államtitkárság engedélyével történhet. Az engedélyt, amelyet a szállítási iratokhoz csatolnak egy a feladó, mint az érkezési állomáson lepecséltetik. A rendelkezés nem vonatkozik egy család szükségét meg nem haladó mennyiségére, amelyet magánszemélynek küldenek. Az állatkivitel szindikátus szállítmányai mentesek az engedély alól. Nem vonatkozik az engedély kötelezettség a baromfiak vasúti, szállítására sem.

— A vonat elé vetette magát egy leány. Petria Paula turnuseverini leány öngyilkossági szándékkal a vonat elé vetette magát. A kerek halálra gázolták. Tettének okát nem ismerik.

A bucaresti magyar szülők
 beirathatják gyermekeiket
 a református magyar elemi iskolába is
Str. Sfintii Voevozi 50.
 Beiratások szeptember 1—10-ig

— Adományok. A Timisoara-temesvári dr. Kaluk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára, az intézet vezetőségénél, újabban a következő adományok folytak be: Elki József 1000 lei, Duci 500 lei. — K. J. lapunk kiadói vállalatában a Kardos-telepi napközi gyermekotthon számára 200 leit és a dr. Kakuk gyermekotthon számára 300 leit adományozott.

— Aradi rendőrségi hírek. Az aradi rendőrség Sabu Gheoghe nevű detektívje elfogta Morovschi Márta Dorobanti-kisrajtosi illetőségű cselédleányt, aki Aradon egy kerékpárt és egy aranyórát loptott. — Mihuta Irina és özvegy Mihuta Gheorghenă 40 ezer lei értékű burgonyát loptak Luca Buzescu-tól. — Murgau Ilie cselédleánya 20 ezer lei értékű ruhaneműt loptott és nyomtalanul eltűnt. — Kalmáry József és Hajdu Teodor aradi lakosoktól egy-egy kerékpárt loptak.

— Templomok villanyfűtéssel. Németországban a templomok villanyfűtése folyton terjeszkedik, mert célszerű és gazdaságos. A villanyfűtési telepek csak kevés építési munkát, csekély költséget, kis térséget és kevés kezelést igényelnek. Nem képeznek füstöt, szemetet, könnyen szabályozhatók, egyöntetű melegét biztosítanak és a fentartási költségek alacsonyak. A villanyfűtési telepek mindig üzemképesek. A nagytérségi fűtésen kívül a számoly fűtése (AEG Berlin készítménye) is használatban van. Ezen fűtésnél a csővezeték a számolyba vagy a szakszerkezetbe épül be. A fűtőtest egy acélsőben fekszik és futóméterként 200—300 W fogyaszt. E fűtés által a levegő átmelegedését padmagasságig érik el. Ezen fűtés üzemeltetése csekély és a fűtőtesteket esetenként egész csoportban lehet kikapcsolni. Az előfűtési időtartama fél órától háromnegyed óráig tart. Az oltár, a szék, az orgonahely és a gyóntatószék fűtése pótfűtőestekkel, sugárzóráklyák alakjában vagy a padló alatt beépítve, lábmegfűtőlemezzel történik.

— Pénzügyi tisztviselők áthelyezése. A pénzügyminisztérium szeptember 1-i hatállyal Sturzou Constantin gradáció nélküli adóellenőr, a buzaui pénzügyigazgatóságól a Blaj-balázsfalvi pénzügyigazgatóságához. Nă Stefan egy gradációs adókerületi főnököt a buzaui pénzügyigazgatóságól az Oravitara-Oravica pénzügyigazgatóságához, Popa Corjoan egy gradációs adóellenőrt a Blaj-balázsfalvi pénzügyigazgatóságától és Dragan Petre gradáció nélküli adókerületi főnököt az Oravita-Oravica pénzügyigazgatóságától szolgálattal érdekből a buzaui pénzügyigazgatóságához áthelyezte.

— Számlakönyvek bírósági láttamozása. A Timisoara-temesvári Kereskedők Egyesülete felhívja a cégek figyelmét, hogy számlakönyveiket parafálás végett haladéktalanul mutassák be az illetékes törvényésznél. Ahol nincs törvényésznél, a parafálást az illetékes békebíró végzi. A parafálás Timisoarán a törvényészek jegyzői hivatalában történik, s ebből a célból e hivatalnál be kell mutatni az eredeti cégjegyzési okmányt is.

— Elismerés a Dieppe-környéki francia lakosságának. Berlinből jelenti a Rador: Katonai körökből nyert értesülés szerint a Dieppen-i történet angol paraszállás kísérletének visszautasítása alkalmával ama környéki francia hatóságai és lakossága, ahol a harcok folytak, rendkívül fegyelmezett magatartást tanusított. Az ellenség tüzelése ellenére a franciák eloltották az épületekben okozott tüzeket és a német csapatokat étellel, italjal látták el, ezenkívül segítséget nyújtottak ama német repülőknél, akik kényszerleszállást végeztek. Hitler vezér a fegyelmezett magatartást elismeréseképpen elrendelte, hogy azokat a francia hadifoglyokat, akiknek lakhelye Dieppe város vagy annak környékén van, bocsássák szabadon.

— Robbanás egy bulgáriai szénbányában. Szófiából jelenti, hogy Bulgária délkeleti részében, a Nova Zagora mellett szénbányában robbanás történt, amelynek öt bányász életét vesztette.

— Gépjárművek csak külön engedéllyel hagyhatják el a megyét. Bucurestiből jelenti a Rador: Megállapítás: nyert, hogy számos gépkocsitulajdonos járművet az illető megyén kívül használja és így jelentős távolságokat tesz meg vele. Ennek következtében az illetékes hadkiegészítő parancsnokságok a gépkocsivizirások alkalmával nem tudják ezeket igénybevenni. Ennek kiküszöbölésére intézkedtek, hogy a jövőben minden gépkocsi számára, amely több napra elhagyja a megyét, amelynek körzetébe tartozik, bizonylatot állítanak ki. A bizonylaton feltüntetik az indulás időpontját, a helységet, ahová megy és az ott való tartózkodás tartamát. A rendőrség utasítást kapott az ellenőrzésre. Azokat a gépkocsikat, amelyeket augusztus 25. után ilyen körülmények között találnak, azonnal visszaküldik, visszaesés esetében pedig elveszik a forgalmi engedélyt. Kivételt képeznek a királyi ház, diplomáciai testület, minisztériumok és a hadsereg gépkocsijai.

— A betörők még a szerelmes leveleket is elvették. Budapestről jelenti, hogy a Kossuth Lajos-téren levő egyik nagy vaskereskedésbe fajtontás után betörők hatoltak be, akik felfeszítették a pénzszekrényt és huszonegyezer pengő készpénzt vittek el. A betörők nem elégedtek meg ezzel a számmánnyal, hanem az egyik alkalmazott irasztalát is feltörték, ahonnan egy darab szappant és egy köteg szerelmes levelet loptak el.

— Kévé a légvédelmi fedezék Egyiptom fővárosában. Isztanbulból jelenti, hogy a légvédelmi miniszter biztosította Kairó polgári lakosságát, hogy a hatóságok megfelelő légvédelmi fedezékekről gondoskodnak a lakosság számára. Eddig ugyanis Kairóban csak százezer embert befogadó légvédelmi fedezékek vannak.

— Anyakönyvi hírek. A Timisoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Szüleit: Ravasz Mátyas esztergályos fia Günther, Bellechi Gheorghe állami tisztviselő fia Eugen. Házasságot kötöttek: Mihalescu Virgil tisztviselő és Popovici Viorica. Meghaltak: Özvegy Wanicsek Jánosné Pavlovskij Amália 81 éves, Fridrich Olga 21 éves, Bucher József 21 éves Uivar-Ujvárról, Erdei Győző 4 hónapos Fratelia-Ujkissodáról.

— A kenti herceg halálos repülőszerecsétlensége. Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közlése szerint a kenti herceg, az angol király öccse, szerecsétlenségnél esett áldozatul. Az újabb jelentések szerint a kenti herceg repülőgépszerencsétlenségénél vesztette életét. A kenti herceg egy vizi-repülőgépen Island feje igyekezett. A repülőgép Észak-Skócia felett lezuhant és úgy a kenti herceg, mint a repülőgép többi utasa meghalt.

Futárindításunk
 BUCURESTI-be hetenként egyszer,
 TIMISOARA-ra NAPONKÉNT.
 Bármilyen megbízást pontosan és lelkiismeretesen elintézt a
RECLAMA
 Hirdető iroda, Arad, Eminescu 8. Tel: 17.11.

— Kvaternik tábornagy magyar kitüntetésre. Zágrábból jelenti: A horvát hadügyminisztérium helyiségében folyt le a Horthy Miklós magyar kormányzó által Kvaternik horvát hadügyminiszternek adományozott magyar érdemrend nagykeresztjének átadási ünnepsége. Az érdemrendet vezér Marossy Ferenc zágrábi magyar követ beszéd kíséretében nyújtotta át, amelyre Kvaternik tábornagy válaszolt.

Kötelességünk a katonák érdemeinek megbecsülésén kívül dolgozni is értük.

— A Rouen elleni brit légitámadás polgári áldozatai. Vichyből jelenti a Rador: Rouenből közlik, hogy a legutóbbi angol légitámadás katonai célpontokban nem okozott károkat. A polgári lakosság azonban közel hatvan halottat és több mint száz sebesültet vesztett.

Tucenica-Hangya
 üzletész-jegyzések és törlesztések
 eszközölhetők:
Lőzséfváros: Povatz (volt Polyan) vendéglőben vasárnap d. e. 10—12-ig.
 Fröbl-utca 10. sz. alatt Jakobos urnál, minden d. u. 2—5-ig és vasárnap 11—2-ig
Erzsébetváros: Kie'er (volt Novotny) vendéglőben, vasárnap d. e. 10—12-ig
Gyárváros: 1. sz. HANGYA-boltban, Traian-tér 8, hétköznapokon

Mozi
 Csütörtökön, augusztus 7-én Aradon a mozik műsora a következő: Aro: A hamis eskü (német film). Corso: A sors forogtagában (olasz film). Forum: A titokzatos Betty Bonn (német film). Uránia: A kard királya (olasz film).

Ügyeletes gyógyszerárak
 Csütörtökön, augusztus 27-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Rozsnyay (Avram Jancu-tér) és Ghinaciu (a textilgyár mellett).

Csütörtökön, augusztus 27-én Timisoara-Temesvárokat a következők az ügyeletes gyógyszerárak. Belváros: Ionescu-Heyer (Unirii-tér), Gyárváros: Jahner E. (Stefan cel Mare utca), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut), Józsefváros: dr. Gotterbarm (Vacarescu utca), Mehalában a Corvin, Fratelia-Ujkissodán a Panajto és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerár.

FORUM-MOZI ARAD
 Nyáron is nagy filmeket játszik. Telefon 20-10. városunk egyedüli jól szellőztetett, kellemesen hívós terme. Előli adások 5, 7, 9, 11, 3 kór matiné 30 lei egységes helyárra

Ma premier!
 Az év egyetlen szenzációs detektív filmje. Egy hajó összes legénysége titokzatos módon meghal. Vajon mi okai? Európa a leghevesebb magán detektívét bízzák meg ennek a bűnyűnek a kinyomozásával. Ha megnézi ezt az izgalmas filmet, akkor megtudja BETTY BONN titkát.

A TITOKZATOS BETTY BONN
 A főszerepben Maria Andergasi, Teodor Loos
 28. sz. hirdető a legújabb eseményekkel

E G É S Z S É G Ü N K

Nagy András dr.

A ruházkodás egészségtana

6. A kiegészítő ruhadarabok

Komolyabb és drágább viselet a bőrkesztyű. Meg kell különböztetnünk a mosható, festett bőrök-ből készült kesztyűt a szarvasbőr-típusú, mosható, éppen ezért összehasonlíthatatlanul higiénikusabb kesztyűktől. A festett bőrök izzasztják a kezét, sőt míg ujak, festik is. Éppen ezért a nyárra és izzadásra hajlamos egyéneknek nem ajánlatosak. A bőrkesztyű hideg ellen jobban véd, mint a cérna vagy a pamut, viszont komoly hideg ellen csak akkor alkalmas, ha belseje pamut- vagy prém-bélésű. Nedvesség ellen jó védelem, bár a tartósabb vízzel való érintkezést nem bírja. A szarvasbőr típusú kesztyűt az teszi ajánlatosabbakká, hogy moshatóak lévén, a kéz ideális tisztántartását teszi lehetővé, azonkívül sohasem izzasztják a kezét. A fehér, úgynevezett „glasszé” kesztyű kizárólag díszviselet a mindennapi élethez semmi köze.

A kesztyűviseléssel szemben támasztott minden követelménynek a gyapju-kesztyű felel meg. Hideg ellen nagyon jól véd (emlékezzünk vissza ezzel kapcsolatban a likacsos gyapju-anyagokról mondottakra) — emellett szellős és nem izzasztja a kezét. A szennyező-estét jól véd, a nedvességet sokáig távol tartja, hiszen a gyapju nem szivessen szívja fel a vizet, a bőr inkább az őszi-tavaszi átmeneti időszakokat, hivatott szolgálni és pedig főképpen városi viszonylatban, a télnél, nehéz munkának, valamint téli sportoknak kesztyű-anyaaga mindig a gyapju lesz.

Az általánosan ismert ötujjú kesztyű városi viselet. Falun mindig a kétujjas kesztyű (sutu) volt szokásos, ahol a hüvelykujjának van külön tokja, a többi négy ujj pedig közös tokban helyezkedik el egymást melegeitve. A téli sportok terjedésével ez az ősrégi forma ismét előtérbe került, bizonyítva használhatóságát.

Ha már a kesztyűről beszélünk, említsük meg azt is, hogy végtelenül ostoba szokás az utcán kézfogás céljából lerángatni a kesztyűt. Ellene mond a kesztyűviselés minden céljának. Inkább ne is huzzunk kesztyűt... Vagy inkább ne fogjunk az utcán kezét. Hiszen nyugatabbra ez ugyem szokásos. Az ilyen udvariassági kesztyű-lerángatásnál csak egy bárgyubb divat ismeretes, mikor valaki az utcán — kesztyűs kezére — kezet csókolgat magának...

Külön említett érdemelnek a gyapjumellények, lélekmelegítő, pullowerek stb. Szerepük hideg ellen védeni a mellkast, vagy a hosszú ujjuk van, a karokat is. Ujabbán vékony változataikat a nyári viseletben is megtaláljuk. Különböző névük csak szabásukra vonatkozik, hogy t. i. hol gombolódnak, van-e egyáltalán gomb rajtuk stb. Viseletük ellen nem lehet kifogása az egészségtannak, feltéve, hogy vastagságuk összhangban van a lakások hőfokával. Egyébként az a hiba áll elő, hogy tulságos meleghez szoktatjuk a testet és így a külső hőmérsékletre nem találjuk meg az átmenetet. (A kötött holmi „alól” öltöztet megenl).

Ha az ember ruhaszekerényét rendezzi, újabb ruhadarabokra bukkan, melyeket ugyan ritkán vagy egyáltalán nem visel de azért el sem dobja. Némelyik hasznosabb — például a nyaksálak — más egészen divatja mult, mint pl. a „karmantyú” vagy „érmelegítő”, netán a „vesemelegítő”. A nyakság készülhet egész vékony anyagokból (selyem), lehet szöttes anyag, vagy kötött gyapjuholmi. A vékony sálak szerepe nem is annyira melegítés, — bár a valódi selyem vékonysága dacára jól melegít — inkább az ingallért védik a kabátgallértól, vagy — ami egészségügyi szempontból fontosabb — a nyakat a kabátgallér dörzsölésétől, netán a prémelettől. Hogy ez mennyire fontos, mutatja, hogy a kellemetlen furunkulusok leginkább a nyak hátsó részén, vagyis a dörzsölésnek legjobban kitett részen jelentkeznek. Mosható és mindig tiszta kendővel védeni tehát a nyakat elsőrendű érdek. A vastagabb sálak inkább a hidegvédelmet szolgálják, ami a zakkó-szabású felsőkabátoknál — melyek a divat szerint elől többé vagy kevésbé nyitva lévén, köldökig engedik a téli szelet — ugyancsak nem felesleges. Némelyek elvi kérdést csinálnak még a sál-viselésből. „Elvből” nem viselnek a nyakukon semmit, mert ezt így „egészségesebbnek” tartják. Az igazság itt is a középben van. Semmi esetre sem szabad olyan tulzásba rúgni a nyak behugyolását hogy az a meleg szobában is fedve legyen. Kisebb hideget a szabadban is nyugodtan elbírhát bárki sál nélkül, hiszen a téli sportolók,

Örök ellenségünk: a hirtelen halál

A váratlanul vagy hirtelen bekövetkezett halálesetek létrejötte és okai iránt igen élénken érdeklődnek legujjabbán az emberek. Es ez érthető is, mivel ezekről a halálesetekről majdnem mindennap számos hírt kapunk mostanában. Vagy azt halljuk, hogy holtan találtak ágyában valakit, aki rosszullettől vagy betegségről soha nem panaszkodott annakelőtte és látszólag makkegészségesen feküdt le a katasztrófa előtt, vagy azt halljuk, hogy az utcán, villamoson, a színházban hirtelen összeesett egy ember és pillanatok alatt kilehelte lelkét.

A közönség érdeklődése

ezen megrendítő események okai iránt mindenképpen indokolt és természetes tehát, s ennél fogva föltétlenül

A szívizom megbetegedései

Ilymódon megállapítást nyert, hogy

1. a váratlan és hirtelen halál leginkább azokat fenyegeti, akiknek a szívizomzata kórosan elváltozott;

2. a szívizom megbetegedésére akkor kerül sor, hogyha azok az erek, melyeknek egyedüli feladata a szívizmot megszakítás nélkül kellő mennyiségű vérral ellátni — az úgynevezett „koszoruerek”, — valamely megbetegedés miatt ezt a fontos feladatukat hiánytalanul teljesíteni nem képesek.

3. Tapasztalat szerint a vérba, az érlemezésedés, az iszákosság és a mértéktelen dohányzás leggyakrabban vezetnek a koszoruerek megbetegedésére. Minthogy a vérba, az érlemezésedést, az iszákosságot és a mértéktelen dohányzást kivétel nélkül, hosszadalmas sok-sok évre terjedő, lassu lefolyás jel-

megérdemi, hogy kielégítsék az orvosok részéről. De ettől függetlenül, szükséges és időszzerű a hirtelen halál kérdésével foglalkozni, sőt azt népszerűen megvilágítani azért is, mert most már sikerült az orvoskutatóknak végre azt a sűrű homályt eloszlatni, amely ezt az örök idők óta rejtélyes és féltelmetes eseményt fedte és a célravezető védekezés kísérletét is megakadályozta mindmáig. Lehetővé vált pedig ez főleg azért, hogy a hirtelen vagy váratlanul elhalt egyének hatóságai boncolását kötelezőleg elrendelték minden kulturállamban és ezzel sok bő alkalmat adtak az orvoskutatóknak arra, hogy a hirtelen halálra vezető kóros elváltozásokat nemcsak szabad szemmel, de görcsövi nagyítással is teljesen kiderítsék és legbiztosabban megismerhessék.

lemzi: nem is „hirtelen” halál tulajdonképpen az, amely a váratlanul elhunyt ember életét kioltja, hanem inkább azt kell mondani a hirtelen vagy váratlanul bekövetkezett halálról, hogy végső akkordja annak a gyászindulónak, amelynek első üteme régen, sok-sok évvel ezelőtt hangzott el. S mivel köztudomásu, hogy a vérba, ha idején szakszerű kezelés alá kerül, mostanában már biztosan és alaposan gyógyítható, mindenképpen jogosult az orvosok ama felfogása is, hogy a vérba, melynek megbetegedése által okozott hirtelen halál az alapjában elkerülhető katasztrófa. De az is bizonyos, hogy sok hirtelen haláleset meg lehetne előzni és elkerülni, hogyha az iszákosságról, illetve az erős dohányzásról lemondanának idejében az emberek, mert hiszen az alkoholizmus és nikotinizmus is szálláscsinálói a hirtelen elhalálozásoknak.

Zavarok a vérkeringésben

A váratlan és hirtelen halálnak az oka tehát ezek szerint a legtöbb esetben szívizombántalom, amely a koszoruerek megbetegedése folytán állott be. Ezt a szoros összefüggést azonban csak legujjabbán sikerült feltárni, mert csak egynéhány éve eszméltek rá a kutatók arra, hogy a szív-alapjában véve izomképlet, amelynek működése ugyanazoknak az élettani törvényeknek van alávetve, mint az emberi szervezet többi, összes izmai. Az emberi szervezett izmai ugyanis, amint ez már régóta közismeretes, feladataiknak csak akkor felelhetnek meg jól, hogyha a táplálásukhoz szükséges vért kellő mennyiségben kapják mindig pontosan. Ehhez a vérmennyiséghez aképp juthatnak állandóan az izmok, hogyha az erek, amelyek a vért szállítják, ép, azaz rugalmas falakkal bírnak, mert az érfalak rugalmassága szolgáltatja azt az eleven erőt, amely a vér továbbításához szükséges. Ebből következik, hogy minden körülmény, amely az érfalak rugalmasságát csökkenti, egyben károsan megváltoztatja az izmoknak vérral való pontos ellátását s megzavarja azoknak kiadós táplálkozását is. Tapasztalat szerint beáll ez az eset akkor, hogyha az érfalak megvastagodnak, illetve hogyha az értágítást és szűkítést szabályozó idegfonatok izgalma miatt muló vagy tartós görcsös összehuzódás lép fel az érfalakban. Világos, hogy

az érfalak megvastagodása,

illetve az érszűkítő idegek izgalma kapcsán létrejött összehuzódása miatt, az erek belseje kell, hogy megsűküljön és azoknak befogadóképessége többé-kevésbé kell hogy csökkenjen, ami végső sorban oda vezet, hogy az időegységben most már kevesebb vér áramolhat át rajtuk, mint akkor, amidőn ép falakkal bírtak és tágabb volt a belsejük. Ha pedig kevesebb vért fogadhatnak be és továbbíthatnak az erek, akkor kevesebb táplálék verhez juthatnak az izmok. A rosszból táplált izmok természetesen nem is teljesíthetik a rájuk háruló feladatokat úgy, mint a vérral kiadósan táplált izmok.

A bármely módon létrejött érfal megvastagodásnak azután egyeb

súlyos következményei

is lehetnek. A megvastagodás miatt megsűkülött belső erekbe dobot, vér fizikális okokból lassabban áramol-

hat csak tovább, ami előbb-utóbb vérmegvaladásra alkalmat ad s ez végeredményben még tovább csökkenti az erek befogadóképességét, ha csak arra nem kerül t sor, hogy megvaladás után elzáródik az ér egész belseje. Természetes, hogy mindezekben az esetekben azok az izmok, amelyeknek erei vért kellő mennyiségben vagy egyáltalán nem kaphatnak, előbb-utóbb kell, hogy éhezzenek s mint minden áhező, mert rosszul táplált szervben, az éhező izomban is kell, hogy súlyos elváltozások lépjenek fel a szöveteikben. (Gyuladások hegeképződés, elhalások stb.)

Még fokozottabb mérvben szorulnak az izmok azonban érfalzatú és villámgyorsan tágulni képes erekre akkor, hogyha működniük kell. Régóta ismeretes

élettani alaptörvény

ugyanis, hogy minden izomműködés fokozott vérszükségletet igényel, vagyis minden izommunkánál szükség van arra, hogy gyorsan táguljanak mindig annak az izomnak véredényei, amely dolgozik, működik. Ha mindezeket figyelembe vesszük és szem előtt tartjuk azt, hogy a szív alapjában véve izomképlet, akkor nem szorul bővebb magyarázatra, hogy a bármely okból változás (fal megvastagodás, görcs vagy eldugulás) áll be a szívet tápláló koszoruerekben, akkor e változások következményeképpen súlyos zavarok kell hogy álljanak rövidesen be a szívizom táplálásában és munkájában. De különösen végzetesnek bizonyulhat minden oly esemény, amely a szívizomra

hirtelen munkatöbbletet

ró, (izgalma, testi megerőltetések) mert a teljesen nem ép falzatú koszoruerek a kifejtettek alapján, az a vértöbbletet, amelyre a szívizomnak a reá hirtelen hárult munkatöbbletet miatt szüksége van, akkor nem szolgáltatathatják már s ezért ilyenkor összeroppan a szív, ami a hirhét „anginás” rohamokat előidézhetheti. Végül azonnal felmondja a szolgálatot s bekövetkezik a váratlan, hirtelen halál. Ez a halál azonban, amint már kiemeltük, semmiképp sem tekinthető hirtelennek, hanem azoknak a kóros elváltozásoknak zárójelene, amelyek jóval korábban indultak meg már és állottak fenn régóta.

P. H. dr.

ha szállal is indulnak el, azt hamarosan zsebredugják, mégsem lesz semmi bajuk. Azonban nagy hidegben, szélben azért fázódnak, mert elveinkkel ellenkezik a sálviselés, enyhén szólva tulzás, akárcsak az, mint

meghívni azért, hogy el ne kényeztessük magunkat. Itt is a székely bölcsesség igazít utba: bolond ember, aki akkor fázik, amikor nem muszáj... (Vége következik).

KÖZGAZDASÁG

A buza-vetőmagot kőolajjal denaturálják

A földművelésügyi minisztérium közlése szerint az ország egyes vidékein az utóbbi napokban esett csapadékmennyiség nem volt elegendő. A nyári szárazságot emiatt nehézségekkel tudják végezni. Ennek ellenére az eddig befutott jelentések szerint az eddig felszántott terület nagyságán aránylagosan nagyobb, mében úgy a fővárosi, mint vidéki intézményeknek, pítják, hogy a repce vetéséhez feltétlenül szükség van esőre. A szárazság erősen érzéti hatását, kumint az elmuji esztendőben volt. Szakértők megállapítják az időjárás, a termés egyrésze csak takarmánynak használható.

A héten egyébként kezdetét veszi a gyapottermés betakarítása, amelynek fejlődése kedvező körülmények között történt s így jó termés várható.

A földművelésügyi minisztérium különben megadta a szükséges utbaigazításokat az őszi vetési munkálatokhoz való előkészületre. Utasította az alárendelt szerveket, hogy a buza vetőmagot kőolajjal denaturálják. Ezzel a minisztérium meg akarja akadályozni a vetésre szánt buza titokban való őrlését és fogyasztását. A vetőmag szétosztását a mezőgazdasági kamarák végzik.

Határidő napló

AUGUSZTUS 31:

A hivatalos lap 1942 május 30-i 123. számában megjelent 415. számú rendelettel előírt gyapjúmennyiségek beszolgáltatása a gyapjúgyűjtő központokban.

Forgalmi adó fizetésére kötelezett vállalatok adóvallomásának benyújtása a pénzügyigazgatóság forgalmi adó osztályán (városokban) vagy az illetékes körületi adóhivatalnál (falvakon).

Romániával hadbanálló országok alattvalóinak tulajdonát képező vagyontárgyak bejelentése.

Részvénytársaságok részvényeinek bemutatása és száraz bélyegzővel való elátása a pénzügyigazgatóságon.

SEPTEMBER 1:

Vállalatok egységes ellenőrző regisztere (registru unificat) kötelező módon életbelép.

Zárolt juh- és báránybőrhulladékok bejelentése a községvezetés (falun) és a nemzetvédelmi minisztérium intendanciáján (városban). A zárójás nem érinti a külföldről behozott, továbbá a külföldi és belöldi eredetű luksusbőrhulladékokat.

Svédország ezévi atlétikai bajnokai

Tíz nap előtt szombaton és vasárnap tartották Stockholmban a svéd atlétikai bajnokságokat.

Az új svéd bajnokok névsora és eredményeik a következők:

100 m: Strandberg 10.8 mp. 200 m: Strandberg 21.8 mp. 400 m: Franzén 48.6 mp. 800 m: B. Andersson 1:51.9. 1500 m: 1. Spangert 3:50.6, 2. Andersson 3:51.4, 3. Ahlsén 3:52.2. (Mint látható az örökös második Andersson Hagg távollétében sem tudott győzni), 5000 m: Hellström 14:25.4, ez volt az első nap legjobb eredménye. 110 m gátfutás: Lidman 14.3 mp. 400 m gátfutás: Larsson 53 mp. 3000 akadályfutás: Arwidsson 9:04.8. Hármassugrás: Axel Johnsson 14.82 m. Távolugrás: Stenquist 727 cm. Magasugrás: Lifa 192 cm. Rudugrás: Ohlsson 400 cm. Súlylökés: Bergh 14.49 m. Diszkoszvetés: Westin 46.58 m. Gerelyhajítás: 1. Eriksson 68.39, 2. Atterwall 67.36 m.

A dán atlétikai bajnokságok eredményei

A dán atlétikai bajnokságokat Kopenhágában rendezték. Az eredmények között két új dán csúcs is van. Ime: 100 m: Rasmussen 11 mp. 400 m: Berksten 49.4. 1500 m: Petersen 3:56.6. új dán csúcs 5000 m: Siefer 14:48.2. 400 m gátfutás: Jensen 55.3. Magasugrás: Otto 188 cm. Távolugrás: Hansen 688 cm. Rudugrás: Petersen 402 cm. Súlylökés: Petersen 13.68 m. Diszkoszvetés: Thiers 43.46, új dán csúcs. Marathonfutás: Hansen 2:55.45.

Sportcikk mindenlel

Berlinben tartották a német országos görög-római birkozbajnokságokat. A bajnokok névsora súlycsoportok szerinti sorrendben: Pulheim, Rennardt, Nettesheim, Saefel, Schweickert, Liebern és Hornfischer. (Pulheim, Saefel, és Hornfischer a szabadfogású birkozásban is megszerezte a bajnok címet).

Japanban Karuizava fürdőhelyen tartották a minden évben szokásos nemzetközi teniszversenyt. Nagyszámú közönség jelenlétében a férfi egyes döntőjében az Európában is ismert Nunoi győzött a svéd Aurell ellen. A női egyesben a Maoy a német Meyn ellen, míg a férfi párosban nagy meglepetésre az Ugara, Asabuki pár győzött a Nunoi, Tanaka pár ellen.

Az olasz teniszézők őszi műsorán még a következő mérkőzések szerepelnek: A férfiak szeptember 5-7 között a svédekkel Torinóban, egy még meg nem állapított olasz városban szeptember 25-27 között a románokkal és végül Svájjal játszanak nemzetközi mérkőzést, ez utóbbinak még az időpontja sem biztos.

Szabadkán tartották a magyar kerületközi asztalitenisz versenyeket, melyen Délmagyarország csapata elhódította Budapest asztaliteniszézőitől az elsőbbséget. A döntőben Délmagyarország 5:0 arányban verte Budapestet. A szabadkai Harangozó testvérek valamennyi mérkőzésüket megnyerték.

Berlinben szeptember 11-13 között német-horvát teniszverseny lesz.

Balázs Andor mérnök kedden megjavította a magyar vitorlázó repülő magassági csúcseredményt. Balázs tízenkét perc alatt érte el a 3850 méteres új csúcseredményt, megjavítva ezzel Tasnádi László 3770 m-es csúcsát.

A magyar-német-olasz hármass ökölvívó viadalra, amelyet az idén Budapesten tartanak, nagy előkészületeket tesznek. A német ökölvívókat már edző táborba vonták össze, mert a németek szeretnék, hogy a legutóbb Rómában megszerzett elsősegítiket továbbra is megtartsák.

Boroszlóban megkezdtek a Hitler-ifjúság VI országos versenyét, amelyet von Tschammer und Osten, birodalmi sportvezér nyitott meg. A versenyen mindkét nembeli német ifjúság hatalmas tömegekben vonult fel.

SPORTESEMÉNYEK

A Hősök kupájáért vasárnap kezdődnek a küzdelmek

A Hősök kupájáért a küzdelmek megkezdését eredetileg szeptember 6-ra tervezték. A második csoportba beosztott csapatok azonban már vasárnap megkezdik a kupamérkőzéseket. Alja Iulia-Gyulafehérvárot: az Unirea M. V. és Metalosport csapatai.

Simeria-Piskin a CFR és a Vitrometan együttese, Cugir-Kudzsirton az UM Cugir és Aninoasa csapatai, Lonea az AS Lonea és Jiul együtteseit, míg Sibiu-Nagyszebenben az Arsenal és a Muresul csapatai küzdenek.

Szombaton este lesz az Apollo-moziban az idény legnagyobb ökölvívó mérkőzése

A Chinezul-CAMT ökölvívó szakosztálya szombaton este az Apollo mozi kerthelyiségében nagyszabású ökölvívó viadalt rendez, amelyen az UDR kitűnő gardájává; mérj össze erejét.

A párosítás a következők: Secosan-Ludovic, Lucaj-Kovalk, Borduz-Zámbory, Sucie-Varga, Jana-Savici, Nicht-Zirj, Brühler-Popovici.

Az előállók az UDR versenyzői.

Jegyelővétel csütörtöktől kezdve a Gyárvárosban a Krauser-féle kalapüzletben. IV. kerületben a Dörfler nyomdában Bul. Carol és a III. kerületben az Ambrus-féle cipőterakáiban Str. Romulus 31.

A verseny részleteire holnap számunkban vizsátérünk. Egy azonban máris biztos, hogy ilyen nagyszabású és jól előkészített verseny már régen volt Timisoara-Temesvárott. A közönség bizonyára értékeli majd a Chinezul-CAMT ökölvívó szakosztályának álozat-késztségét.

Bajnoki evezősversenyek Timisoara-Temesvárott

A vízisportok kerületi bizottsága vasárnap, augusztus 30-án a Begán rendez meg a kerületi bajnoki versenyeket, amelyeken a nyolc Timisoara-Temesvári evezősület versenyzői vesznek részt. A versenyt a Módosi hid a cukorgyár közötti Bega-szakaszon bonyolítják le. A közönséget a verseny színhelyére a Renasterea klub egyveti helyiségétől induló hajóval szállítják. A szállítási költség a belépőjeggel együtt száz lef. Azok, akik más közlekedési eszközzel jönnek ki a verseny színhelyére, beléptdíjként negy-

ven lef. fizetnek. A közönséget szállító hajó vasárnap délután egy és három óra között közlekedik a Renasterea klub és a cukorgyár között. Az evezősök szorgalmasan készülődnek a versenyre és így az érdekes és izgalmas küzdelmeket ígér.

A nemzetközi teniszbajnokságon Szigeti kiverte a svéd Eliasont

Budapesten a margitszigeti MAC-pályákon kedden folytatódott a nemzetközi teniszbajnoki küzdelmek. A férfiak versenyében a következők jutottak tovább:

Szigeti legyőzte Pajert, Stolpa Mogint, Frigyesi Oroszit, Csik a svéd Östberget, Szenpéterit Majort, a svéd Johansson Makkot, Simón Dalos drt, Straub Bakost, Szigeti a svéd Eliasont, Asbóth Hackert, Gábori Bánót, a svéd Schröder Stólpát, Katona Straubot, Mayer dr. a svéd Johanssont és Asbóth Csiket.

A hölgyek versenyében Vad Zsuzsa kiverte Liszkait, Florián Társzagit, a svéd Lageborné Medveczkit, az olasz Tonoli Zsitvainét, Gallerné Darkót.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64
Egyedüli mozgó nyílt tétővel

Ma, csütörtökön utóljára

3 órakor 30 leies helyárak
5 és 7:30, 9:30 ó-akor rendes helyárakkal

A sors forgalagában

A főszerepben Primo Carnera, Camilo Píloti, Germana Pavlieri, M. Ferrari
28. számú egyesített híradó a legújabb eseményekkel

Jön!

A szerelem és becsület

Jön!

Hatalmas kiállítás u filmszenzáció

Rádió

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 27

Bucureşti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Zenekari hangverseny. 13.40 Filmismertetés. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádió-híradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Előadás. 18.20 Katonai rádióposta. 19 Nők negyedórása. 19.20 A rádió énekkarának hangversenye. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21 A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22 Hírek, sport. 22.20 Zenekari hangverseny. 23 Könnyű, tarka zene hanglemezekről.

Radio Moldova: 13 Hanglemezek. 13.20 Hírek. 13.35 Hanglemezek. 14.05 Tiroli zene. 14.20 Hanglemezek. 14.40 Orvosi tanácsok. 14.50 Jazz-band. 18.30 Katonazene. 19 Hawai dalok. 19.15 Előadás. 19.30 Karének. 20 Előadás. 20.15 Orgonajáték. 20.30 Tarka zene. 20.40 Ének. 21 Hírek. 21.15 Szimfonikus hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Dalok és áriák. 11.20 Hegedűjáték. 11.40 Kültügyi híradó. 12.10 Katonazene. 12.40 hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Cigányzene. 14.30 Hírek. 15.20 Szórakoztató zene. 16.15 Ruszin hallgatónak. 16.45 Hírek. 17.15 A rádiózenekar hangversenye. 17.40 Felolvasás. 18.20 Előadás Nagy Lajosról. 18.45 Ének. 19 Hírek. 19.20 Zongorajáték. 19.30 A Roninok kincse című szindarab előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Űzen az otthon. 21 Idegennyelvű hírek. 23.25 Táncczene. 24 Hírek.

Budapest II: 19.05 Ének. 19.20 Felolvasás. 19.40 Ének. 20.10 Zongorajáték. 21.10 Felolvasás. 21.35 Magyar dalok. 22.10 Katonazene.

PÉNTEK AUGUSZTUS 28

Bucureşti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Német-román katonára. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18.20 Katonai rádióposta. 19 Társadalmi szemle. 19.20 Hanglemezek. 19.30 Előadás Finnországból. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21 A Felstaff című opera előadása. A második felvonás után kb. 22.15 Hírek, sport. 23.15 Tarka.

könnyű zene hanglemezekről.

Radio Moldova: 13 Hanglemezek. 13.20 Hírek. 13.35 Hanglemezek. 14 Zenekari hangverseny. 18.30 Balettzene. 19 Ének. 19.15 Irodalmi előadás. 19.30 Hanglemezek. 20 Előadás. 20.15 Hanglemezek. 20.30 Zenekari hangverseny, közben 21 Hírek. 21.45 Énel 22 Román zene.

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Zenekari hangverseny. 11.20 Hangszerszóló. 11.40 Ruszin műsor. 12.10 Szajonzeneke hangversenye. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Szórakoztató zene. 14.30 Hírek. 15.20 Szalonzené. 16.15 Felolvasás. 16.45 Hírek. 17.15 Harmonia játék. 17.30 Felolvasás. 17.40 Táncczene. 18 Sport. 18.10 Német műsor. 18.30 Felolvasás. 19 Hírek. 19.20 A szlovák rádió műsorából. 20 Móríc Zsigmond felolvasása. 20.20 A rádiózenekar hangversenye. 21 Kültügyi negyedóra. 21.40 Hírek. 22.10 Űzen az otthon. 23 Idegen nyelvű hírek. 23.25 Szórakoztató zene. 24 Hírek.

Budapest II: 19 Hegedűjáték. 19.25 Felolvasás. 19.50 Zongorajáték. 20 Hírek. 20.10 Cigányzene. 21.10 Felolvasás. 21.35 Muzsikáló Margitsziget.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Keresek szeptember 1-re románul beszélő, jól főző keresztény mindenest. Timişoara-Temesvár, I. Toma-utca 3. szám. (2231)

Gyakorlattal bíró perfekt műszaki rajzoló azonnali belépésre keres Fabrica „Bega”, Timişoara-Temesvár, Gelu-utca 49. bis. (2224)

Ontómestert és 2-3 géplakatos azonnali belépésre keres Fabrica „Bega”, Timişoara-Temesvár, Gelu-utca 49. bis. (2225)

Gyakorlott finom-szerszámlakatosokat keresünk. Cím: Fermeaz, Arad, Peneş Ciocanul-utca 14. (3078)

Kiszolgálóeleányt, kútót és tanuló felvezeték azonnatra. Pote Sport, Arad, Eminescu-utca 2. (3074)

Könyvelőnőt, aki az egyéb irodai munkákban is jártas, keres iparvállalat. Román, német perfekt nyelvtudás fontos. Ajánlatokat „Tökéletesen megbízható és intelligens” jellegre a Timişoara-Temesvári kiadóba kérünk. (3757)

1 és 1/2 éves gyermek mellé keresek egészséges, megbízható gyermekgondozót. Cím Arad, Dacilor-utca 12, I. em. (3086)

Állást keres

Egyedülálló idősebb, rom. kath. urinó szerényebb háztartás vezetését esetleg más könnyebb bizalmi munkakört keres. Fratelja-Ujkissoda, Parochia Ref. (2234)

Nyugdíjas vasutj főtisztviselő bizalmi állást keres. Cím a Timişoara-temesvári kiadóban. (2240)

Lakás

Két szobás konyhás, esetleg fürdőszobás lakás, lehetőleg az állomás közelében vagy a tisztviselő-telepen szeptember 15-re kerestetik. Cím: Arad, strada Doamna Balasa 149. (6000)

Keresek keresztény házban egy- vagy kétszobás lakást, esetleg alberlőként üres szobát konyhahasználattal, azonnatra vagy szeptember 15-ig. Cimeket „Magántisztviselő” jellegre a timişoara-temesvári kiadóba kérek. (2239)

Komoly irodakisasszony 3 nyelvtudással, gyors, gépirással, könyvelésben és irodai munkában jártas, állást keres. Cím a Timişoara-temesvári kiadóban. (2241)

Központban 3-szobás komplett lakásomat elcserélném keresztény házban 2-szobás lakással. Ajánlatokat „Csere” jellegre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3092)

Ne törje a fejét, hogy mit főzzön,

hasznosnólünk az ebédjét.

„Jobb, mint otthon“

Háziasan készített kitünő ételek
Egy adag: 3féle étel csak 70 lei

Arad, Eminescu-utca 6 sz., I. emelet 8. ajtó

Udvari lépcső - Görögkatolikus-palota

Tegyen csak egy kísérletet, mindig tőlünk fog étkezni!!

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szanbutorokat, csillárokac, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyakat nagy választékban. Veszünk megbízónk részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogrödlőjét meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timişoara-ra. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4028)

Ebedlok, nálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszák és irodaberendezések stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timişoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3734)

Tűzifa eladó

5 től 100 vagon tételekben, azonnali szállítható, száraz bukk, cse. és gyertyánfa. Alkalmi vétel. BIROUL COMERCIAL, Timişoara Temesvár, Mercy u. 4 sz. telefon 42-81

Veszünk komplett asztalösszerszámozottakat, szupaddal és kovács szerszámokat. Ajánlatokat Fabrica „Bega”, Timişoara-Temesvár, Gelu-utca 49. bis. (2226)

Veszek 1 drb. 2 colos cerintiga pumpát, 2 drb. 2 m³-es vas aranyt, 2 drb. cca. 2-3000 literes fakádát. Ajánlatok: Fabrica „Bega”, Timişoara-Temesvár, Gelu-utca 49. bis kérétnék. (2222)

Veszek 2 drb szép irodaszéket, megfelelő szekreket és amerikai félmagas duplex íratszekrényt. Ajánlatok Bega-gyár, Timişoara-Temesvár, Gelu-utca 49. bis kérétnék. (2223)

Eladó kifogástalan, modern konyhabutor, patikaméreg ottomán, ágytoll angin tokkal, damaszt-abroszok, függönyök. Timişoara-Temesvár, IV., Fröbl-utca 36, II. em. 25. d. u. 3-6-ig. (3775)

Házak eladása!

Fődek vétel! Szőlők csejé! Malmok, telkek, minuen ártokozatban

HATSCHER ügynökség, Arad
Bul. Carol 17 (volt 46) Tele on 16-85

PALYAZATI HIRDETÉS.

A tornac-végvári református egyház pályázatot hirdet egy tanítói állásra. Fizetés pénzben és földben kb. évi 90.000 (kilencvenezer) lei. Pályázhatnák okleveles tanítók illetve tanítónők.

Református Lelkészi Hivatal
Tornac, j.d. Timiş-Torontal.

Elgőd olesón cipőjavító gép, új két ágyra vajú ágyterítő, új 8 m. dunna angin és párnák. Timişoara-Temesvár, III., M. arlaam-utca 8. szám, ajtó 3. (2238)

Ebédlokredencra orát keresek megvételre. Cím délelőrt: Telefon 19-93. Timişoara-Temesvár. (3774)

Olcsón eladó teljesen új 6 HP petróleumos fűrészmotor és Chevrolet Truck teherautó gumj nélkül. Holczer-garage, Lipova. (3760)

Egy ház eladó Ciarda-Rosie-Vöröcsárdatelepen. Ugyanott 6 drb. elsőrendű tehén. Jójárt András, Ciarda-Rosie-Vöröcsárda. (2207)

Varrógép, hajós, Singer-féle elsőrendű, paplanlepedők, olcsó szelontakáró eladó. Timişoara-Temesvár, II., Titu Majorescu-utca 18. szám, ajtó 8. (2242)
Eladó egy fekete angol fazonú télikabát. Cím Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (3093)

Nyugdíjasok Kölesönös Segélyző Egyesülete, Arad, (Eminescu-utca 20) vesz egy tizedes mérleget 300 kg-ig, súlyokkal együtt. (3085)

Sürgősen keresek román szótárt „100 újságcikek alapján tanuljunk románul”. Cimeket Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. kérek. (3089)

80 drb. prima elsőrendű angora-nyulok recsol eladó. Kelemen Irénke, Rovine 29. szám. (3088)

Keresek megvételre egy fehér festett szekrényt. Cimeket Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. kérek. (3090)

Modern konyhaberendezést megvételre keresek. Cimeket Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3091)

Tűzifa eladó

3-500 vagon. Ára 18000-lei vagonként. Ezen árban rendeléseket felvezünk csak 1942 szeptember hó 3-ig
BIROUL COMERCIAL, Timişoara-Temesvár, Mercy-utca 4. Telefon 42-81

Veszek Fordson-Traktort és vasrámás cséplőszekrényt. Bagyin, Timişoara-Temesvár, III., Diaconul Coresii-utca 30. szám. (2208)

Vennék Tolnai Világlapját 1933 évf., Biró Lajos: Dajalmas asszony című művét. Lázár, Timişoara-Temesvár, III., Odobescu-utca 2. szám. (2212)

Különféle

Ha valaki érdekeset akar hallani, úgy keresse fel a párisi grafológusnőt. Egy beszélgetés 50 lei. Timişoara-Temesvár, II., Mareşal Joffre-utca 26. (2193)

Atadó jó menetű fűszer- és vegyeskereskedés, lakás, 2 szoba, konyha, spejz, fürdőszoba, előszobával, villamos megállónál. Ügynökök díjazva. Érdeklődni: Timişoara-Temesvár, Carol-körút 65. szám, az üzletben. (2236)

Szerdán a Timişoara-Temesvár, I. Libertatii-téren, a városháza közelében bankjegyeket találtak, melyeket átadtag 20-as számú forgalmi rendőrnek. Jogos tulajdonosa átveheti a rendőrségen. (5207)

14 hold prima szántóföld, mindkét Perreghez közel, bérbe vagy felesbe kiadó. Érdeklődni Kelemen Józsefné, Rovine-Magyarpécska, 179. (3019)

Bankjegyönök előnyös feltételek mellett gyorsan folyósítottnak házakra és földekre. Cím Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (3088)

ELVESZETT

egy „Münhausen” gyártmányú ridikül 4000 lei készpénzzel hétfőn este a villamosban Traian-térről a Mária megállóig. Megtalálóját megvárthatja a pénz, de a táskát és a ruzsát adja le a Timişoara-temesvári kiadóba „Halacska” jellegre.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Illiomtejkremet, Illiom-tejszappant és Illiompuvert, három színben. Kapható kizárólag

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timişoara I., Piaţa I. C. Bratiano

Hirdessen a
a Déli Hírlapban!

Tiparitá la 26 August 1942